

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy I. hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyom-
dájában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Népgyűlések.

Zombor, 1896. július 13.

A helyett, hogy az ország polgársága kellő nyugodtsággal szentelhetné magát a millenáris év nyugodt örömeinek s fenkölt hangulatának; a helyett, hogy a politikai pártok leraknák egy időre fegyvereiket s közös erővel iparkodnának megmutatni, hogy van a magyarban olyan érzés, a mely a pártuságot elnémitja: az ellenzéki pártok már most elvetik a szenvedélyek üsskét.

Valami veszedelmes, gyöngeségüket eláruló láz vett erőt rajtuk, keresztül-kasul járnak az ország, izgatva a kedélyeket s szítsa a békétlenséget.

Még megközelítőleg sem tudhatjuk, hogy mikor lesznek a képviselőválasztások s már is megindultak ellenzéki részről nem a szokásos nyári beszámoló beszédek, hanem egyenesen ki lett adva ezen részről a jelszó a korteskedésre, a mi eddig hála Istennek csak a választásokat közvetlenül megelőző időkből szokott kitörni.

A központban kiadott jelszó magával kezdi sodorni a vidéket is. Az agitációs eljárás az ellenzék részéről meg van indítva.

Bácsmegegye úgy látszik az ellenzék minden árnyalatával kiváló figyelmében részesül. Ugron már lent járt, Kossut Ferenc hozzáknak készül, Zomborban már megkezdődtek a szállásra és taoyára járárok, a nemzeti párt itt már napok óta rajzik, állítólag csak azon célból, hogy meggyőzzék a választókat arról, miszerint dr. Drakulics Pál nem fogad el sem Budapesten, sem Ujvidéken közjegyzőséget, Szemző István pedig most is rendületlen hibe Apponyinak és a nemzeti pártnak, a valóságban pedig azért, hogy a polgárság szavazatát már jó eleve lefoglalják, hogy a nagyhangú ígéretesekkel, mint a minó pl. a buza ára felemelésére vonatkozó ígéret, szavazatokat nyerjenek; a néppárt meg pláne egész inváziót vezet e megyére.

Apatin után Palánka, Hódságh s a közel jövőben Ó-Becse azok s pontok, a honnan Zichy Aladár gróf, Zelenyák János és gárdája meg akarják hódítani a néppárt részére Bácsmegegyét.

Vessenek számot magukkal azok, a kik megyénket már most a politikai harcok színhe-

lyévé akarják tenni, mi a szabadelvű párt egy cseppet sem ijedünk meg, hanem, ha kell, felvesszük az egész vonalon a harcot, végig fogjuk azt kiüzdeni ámitgatások nélkül, de teljes erővel s minden törvényes eszközzel.

Egy néhány szavunk van, különösen a néppártéhoz. Nagy súlyt fektettünk mindig megyénk katolikus papságának szereplésére, mindig a békét akartuk, de mikor azt látjuk, hogy megyénk katolikus papságának egy része is el enged magát sodortatni a néppárti áramlat által, a mikor azt látjuk, hogy megyénk katolikus papsága is — tisztelet és elismerés azoknak, a kik ezen áramlat dacára is összhangba tudják hozni lelkeszi állásukból folyó kötelemeiket, az állam törvényei és a magyar nemzet iránt tartozó kötelességeikkel — kilép a dogmák álláspontjából s az izgatást használja fel eszközüül: akkor nehéz szívvel bár, de teljes határozottsággal ki kell jelentenünk, hogy az általa vezetett és sok helyütt fanatizált tömeg, harcra készen találja magát szemben az egész szabadelvű pártot.

Mert a szabadelvű párt teljes erejével szembe fog szállni azokkal szemben, a kik törvénynyé vált, tehát a király által szentesített s a gyakorlat által helyesnek bizonyult szabályok ellen izgatnak, a kik a helyett, hogy a törvény iránti tiszteletet tanítanák, az ellen való engedetlenségre buzdítanak, a kik a helyett, hogy a felekezetek békéjét s a felebaráti szeretetet prédikálnák, hivatalosnak meg nem felelő módon kiáltanak a nép elé s a felekezeti gyűléseket hirdetik, a kik, mint ez Palánkán megtörtént, a revízió szentségére mindegy megesketik a felizgatott néptömeget.

El voltunk készülve, hogy a néppárti áramlat szele megyénken is keresztül fog vonulni és hogy megyénk higgadt és értelmes papsága is már szervezetlenül fogva sem vonhatja magát teljesen ki ezen áramlat alól: de hogy egyesek Bács megye polgársága közé a vallási türelmetlenség s a törvény iránti tiszteletlenség magvát akarják beplántálni, annak immár komoly jeleit csak most a sűrűn egymás után következő néppárti gyűlésekből látjuk.

Hogy mért intezzük e szavainkat kiválóképpen a megye katolikus papságához, annak egyszerű oka az, mert láttuk, hogy Apatinban, Palánkán,

mint Hódsághon, hogy a néppárti mozgalom vezetése kizárólag a papság kezében van.

A kocka tehát el van vetve; nem a szabadelvű párt akarta a vallás szent tanait megtámadni, nem a szabadelvű párt akarta a klérus jogait s magasztos hivatását csorbítani, mert nincs ember, a ki be tudná bizonyítani, hogy az egyházpolitikai törvények a vallást és a vallásosságot bármiben sértenek; egyszerűen természetes eszközei azok egy erős magyar államnak, sőt ép a szabadelvű irányzatnak egyik sarkalatos elvét, álláspontját az képezi, hogy mindenkinek jogait, vallás, felekezeti és nemzetiségi különbség nélkül ne csak tiszteletben tartsa és fentartsa, hanem teljes erővel érvényre is juttassa: hanem a vallás és az Isten szolgálainak ily irányzatot követő tagjai akarják a népet az állam intézményei ellen való engedetlenségre tanítani. Ez ellen pedig mi minden törvényes eszközzel a legerősebb csatát is készek és elég hatalmasak is vagyunk megvívni.

Am folytassa tehát a néppárt munkáját e megyében bármily erővel, jöjjön le hozzánk Eszterházy Miklós Mór, Zichy Nándor, Zelenyák János és egész gárdája, emelt fővel fogunk majdan az urnák előtt szembe szállani az állam jóvoltáért és békéjéért, mert megingathatatlan a hitünk, hogy nem azok részén van a jog és az igazság, a kik a szentírással a kezükben az egyenetlenség magvát és a felebaráti szeretetet akarják elhinteni, hanem azok részén, a kik az állam törvényeivel felfegyverkezve: „Megadják Istennek, a mi Istené s a császárnak, a mi császáré.”

A kongrua kérdése. A püspökség és a klérus körében sokat foglalkoznak a kormány ama szándékával, hogy a kongrua rendezését őszszel erőlyesen megkezdjék. Mint írják, Wlassics el van határozva, hogy ezt az igen fontos és komplikált kérdést megragadja és annak megoldására a képviselőházban tartott beszéde értelmében törvényjavaslatot készít, a melyet őszkor fog a házban benyújtani. A modern egyházpolitikai törvényhozás szellemében e törvény nem csak a katolikus papság kongruáját fogja rendezni, de összes bevett vallásfelekezetek lelkészeinek segélyezési ügyét is fel fogja karolni, tehát a görög-keleti ortodox, a két protestáns, unitárius és a zsidó papokét is. A teljes egyenlőség elvének megfelelően az állam a katolikus lelkészek kongruájához is hozzá fog járulni és eltekint a püspökök által nyújtandó segélytől. Az úgy már annyira előrehaladt, hogy a fedezet tekintetében Wlassics

A „BÁCSKA“ tárcája.

Égyedül...

Egyedül, céltalan bolyongok
Lombsátoros ligetben én,
Mindenfelől tarka virágok
Édes illatja tör felém;
S hogy felüdü az illat engemet:
Ujabb remény dagasztja keblemet.

Virágok közt, bokor tövében
Dalos madárnak fészke van;
Párjával mintha versenyezve
Csattogná vígan, boldogan:
Bokor tövében dal, virág terem,
Kicsiny kunyhóban édes szerelem!

Ne csüggedj, drága, enyhe fűszek,
— A melyről annyit álmodánk —
A nagy világ örök zajától
Elrejtve szintén vár rednk,
Hol illatos virág, lágy dal terem
És boldog, édes, örök — szerelem!

Szabadka Gyula.

MILIKE.

Egy aranyos kis szöke fő tekintett ki a puba csipke-függönyök közül, s nagyot nevetett az ablak mellett türelmetlenül áldogáló fiatal emberre, a lovagra.
A mama egy vén könyvből olvasott még vénebb történeteket, s néha szólt a Milikek, amikor ez valami számárfület mutatott imádójának.

Olyan kedves kis baba volt. Itt nőtt fel közöttünk, szeretettük, játszottunk vele és bálványoztuk.

Áldott jó szive volt. Utolsó krajcárját odaadta a koldusnak. Telen prémes, drága felöltőjét adta le magáról az iskolában, egy sápadt, didergő leánynak. Vidd haza! nekem majd vesz a papám, mert ő gazdag ember. És Milike haza ment a hidegben. Meghalt, ágyba fektették, s két hétig itta a keserű theákat, de nem tett szemrehányást senkinek.

Tizenhárom éves korában hosszú ruhát kapott és voltak szívügyei. Tizenöt éves korában már bálba járt, soupert táncolt reggelig.

Ha tíz órákor végig ment a korszón, elegáns urak tódvözöltek, szívesen „csókolták kezeit”, s a Milike büszke volt, hiszen már neki is csókolnak kezét. Mamájával, aki még mindig fess asszony, állandó látogatói voltak a képtáraknak, az akadémiai üléseknek. Divatos csipkái előhírnökei voltak az őszi szezonnak. A téli nagy bálokon neveléssel kezdődött az „ott voltak” névsora, s bámulták legujabb szabásu, elegáns toilletejtüket.

A papa pedig, mint egy szükséges, de előtérben felesleges egyéniség, egy csendes sarokban ült és számolta, mennyijébe kerül a ma esti dicsőség, mikor jár le a váltó.

Bálványozták, szerették a Milikét, de nem merte elvenni senki. Olyan fenséges, szép és büszke volt, hogy alig bátorodtak megközelíteni.

Egy szép napon, mert az ilyenek rendszerint szépek, eltűnt közöttünk. Egy fess huszártisztról is szólt az ének, de az ilyenkor mellékes.

A boldogság talán nem tartott sokáig. Szegényke az ideálban csalódott, az is olyan simplex ember volt, mint a többi, akiért kár volt otthagyni a szülői házat. De büszkesége nem engedte többé visszatérni oda, a honnan kiindult, azután meg nagyon megkedvelte a nagyvilági levegőt is.

Sokféle előnye közül csak szépségét tudta érvényesíteni. Hangja ugyan már nem csengett valami tisztán, hanem szépségeért elnézték a gixereket és bőven tapsolt

neki a bódoló közönség. A színpadon jól érezte magát. Amire mindig vágyott, ami édes álma volt, az beteljesült: ünnepezték. Elsőrangú művésznök sorában emlegették és ez elég volt neki, ez boldoggá tette.

A virágkoszorúk, a bókók elbódították. Érzéketlen volt minden iránt, csak a publikum tapsai zsongtak örökké fülében.

A midőn a színpadon felkerestem, alig ismert reám: talán kicsinyelt, talán nem akart emlékezni a multra? Megváltozott egészen! A lelke lassanként kifáradt a munkában, nehezére esett az új szerepeket tanulnia, azután meg kezdett már fogyatkozni bájaiban, ambar a szépítő szerek sokat eltakartak. A közönség újabb valamiért rajongott és felfedezett egy viruló, pezsgő vérű primadonnát.

Milike érezte ezt a változást. Eleinte rosszul esett neki, sirt, sokszor éjjeleken át. De nem tudott magán segíteni, mert a korrall és a közönséggel küzdeni nem lehet.

A régi dicsőség eltűnt. A dicsőfény foszladozni kezdett, a lapok pedig olyasmit suttoztak, hogy az ünnepezt Milike már helyet adhatna az utána jötteknek, az ifjabb nemzedéknek.

És helyt adott. Hiába várták a főpróbára. A première elmaradt nélküle.

Felé se ment többé a színpadnak. Nem birta volna el a mellőzést, a kicsinylést. Ő, aki mindig dicsőségre vágyott, nem tudott második lenni.

És azután lekerült a napirendről; elfeledték őt is hamar. Helyét, nevét hamar elfoglalta a másik.

A gráci főtéren egy elegáns divatüzletben élénken tracscsolnak a lányok. A császári színházban première volt tegnap; kritizálják a művészeket, művésznöket. Milike, a letűnt nagyság, közönyösen hallgatja a discursust. Képzletében visszatérnek a múlt emlékei, az első siker, a lámpaláz, s hirtelen odafordul a lányokhoz: „a főszerepet különben játszottam volna!...”

Jenő.

miniszter már a pénzügyminiszterrel is tárgyal, sőt már be is fejezte a tárgyalásokat. Meglehet, hogy fokozatosan növekedő költségek első része már a jövő költségvetésben helyet fog foglalni.

A közigazgatási reformjavaslatok előkészítésének munkája befejezéséhez közeledik a belügyminiszteriumban. A reformjavaslatok „első” tervezetét még ez év folyamán közzé fogja tenni a belügyminiszter, hogy alkalma legyen azokkal foglalkozni a szak- és érdekköröknek is, még mielőtt a javaslatok részletére nézve a kormány véglegesen megállapodnék.

Az ellenzék álma. A bácsmezei ellenzék merészet és nagyot álmodott. Bizonyosan kissé mámoros állapotban volt, a mikor nyugalomra hajította a fejét. Álmanak szárnyai hová röptették volna máshová, mint a jövő választások küzdő terére. Aranyos volt az álom a aranyos álomban a választások csupa győzelmek. Hogyan lesznek a választások megyénkben? Erről álmodott rózsás álmokat az ellenzék. Álmodni szabad mindenkinek s az privát szerencse, ha valakinek az álmai még hozzá rózsásak is. Vakmerőség azonban az álmokat valóságnak feltüntetni. A bácskai ellenzék rózsás álmodott s a rózsás álom annyira elbizakodottá tette, hogy álmat valónak hiszi, sőt még a „Magyarország”-ban ki is merete kürtölni. A babonás asszonyok azt tartják, hogy a jó álom rossz valót jelent, a rossz álom pedig jó valót. Kár hát hogy az ellenzék a jó álmat mindjárt készpénznek tekintti. Az a rózsás álom így van leírva a „Magyarország”-ban:

Készülődés a választásokra. A választási akciót Bácsmezeiben — mint zombori tudósítónk jelenti — Kozma László, a verbázi kerületben (kormánypárti) kezdte meg az által, hogy beszámoló körútra indult, melyen sajnósan kellett tapasztalni, hogy biztos bukásnak néz elébe, ha, ami valószínű, Hadzsy dr. topolyai orvos lép föl ellene. A palánkai kerületben Gromon Dezső államtitkár ellen oly nagy az ellenszenv, hogy nemcsak minapi fogadtatása végződött csufos kudarcra, de a kerület egyes községeit sem merete meglátogatni. Báró Kaas Ivor jelöltségét emlegetik itt, akit az imént alakult néppárt is készségesen támogatna, bár a nemzeti párt egy tekintélyes része dr. Molnár Gyula zombori ügyvéd, a nemzeti párt bácsmezei organumának szerkesztője mellett sorakozik. Az ó-kanizsai kerületben a sziklászilárdan álló Tompa Antal függetlenségi ellen maga a főispán, dr. Vojnits István korteskedik, ki mindent megával viszi jelöltjét, Bezeredy Istvánt, a volt megyei főúr vezét — kinek ennél egyéb érdeme nem lévén — igen langyos fogadtatásra talált még a kormánypárti intimusok között is. A rigyei kerületben Latinovits Pál akar szerencsét próbálni kormánypárti programmal és e végből már most sorba járja a községek jegyzőit és elöljáróit, megválasztva azonban minden bizonyonyal az ellenzéki Fernbach Péter les: feltéve, hogy a jelölt-ségről Paul Kálmán javára, akinek itt óriási népszerűsége van, le nem mond. Az almási kerületben Olay Lajosnak nem lesz könnyű választása; a kormánypárt itt a duszgadz Siskovits Tamás mellett korteskedik, aki ellen az elvű almás-kerületi függetlenségi Ugron Gábor óhaját megnyerni, hogy vele ellensúlyozzák a duszgadz és főispáni rokonságban levő kormánypárti jelölt esélyeit. Az ó-becei kerületben Popovits Vazul senkinek sem kell, itt a szerbek nemzetiségi programmal óhajtanak jelöltet állítani. A hódásági kerület Rohonyi Gyula kormánypárti képviselő részére elveszett, most Újvidéken fog szerencsét próbálni Visontai ellen. Hódáságon a multkor választásnál minden presszió dacára is a csak alig néhány szóval kisebbségben maradt nemzeti párti Ertl János megválasztása biztosítva van. A zsabylai kerületben Zákó Milánnak néppárti ellenfele lesz dr. Karanics György személyében, kinek érdekében a szerb papság már is erős akciót indított meg. Az apatini kerületben dr. Kék Lajos eddigi nemzeti párti képviselő helyett dr. Donozlovits Vilmost lépteti föl a párt, akinek sem a kormánypárti Fernbach Antal, sem a néppárti dr. Steecz György nem igen fog nehézséget okozni. A kernyajai kerületben Fernbach József nemzeti párti ellen a kormánypárti Pukovich József földbirokozott fogja fel-léptetni, azonban Fernbach pozíciója megingathatlan, bár a pacseri ref. pap támogatása mellett a morovici és pacseri függetlenségi szavazatokra erősen számít a kormánypárt, a valóság azonban az, hogy éppen e tiszta ellenzéki községekben a legerősebb Fernbach. Zentán Szabó László függetlenségi párti egyhangulag lesz megválasztva. Szabadkán Farkas Zsigmond nemzeti párti lesz a jelölt, a hangulatból ítélve most meg is lesz választva, mivel a néppárt java része reá fog szavazni, bár Vermes Béla mellett is erősen folyik az agitáció. A szabadkai második kerületben, ha dr. Antunovits József föllép, ugy alig lesz ellenjelöltje. Zomborban még erősen forronganak a kedélyek. A kormánypárt szeretné az ellenzéki szavazatokat megfelelni néppárti és függetlenségi jelölttel, de ezt ott mindenki tudja és így az ellenzék Drakulits Pál jelöltsége mellett tart ki; ellene a kormánypárt Széchenyi József törvényszéki elnököt, Schlagger Gyulát vagy Fejér Gyula apát-plébánost óhajta felléptetni. Itt különben Szemző István magatartásától függ minden, aki a nemzeti párt megyei vezére, Apponyi Albert gróf testi-lelki barátja, — de a főispánnak nagybátyja. Amint hírlak, a nemzeti párt végrehajtó bizottsága Szemzővel az élén már legközelebb akcióbá lép az egész vonalon és akkor Drakulits Pál megválasztása Zomborban nem kétséges.

Néppárti gyűlés Hódáságon.

— Saját külön kiküldött tudósítónk jelentése. —

A néppárt folyó hó 12-én újlag életjelt adott magáról vármegyénk területén. Ezen a napon Hódáságon tartottak népgyűlést; Palánka után itt próbáltak szerencsét, itt kerestek alkalmas talajt elveik részére.

Alkalmas talajt keresni mindig és mindenütt szabad; csak az a baj, hogy az ember nem találja meg igen sokszor azt, a mit keresett. Így járt a néppárt Hódáságon. A célját nem érte el s minden törekvése — bizvást mondhatjuk — kudarcot vallott.

Ugy a hódáságiak, mint az egész választókerület polgársága igen hidegen viselte magát a néppárt megjelent korifeusai iránt. A lelkesedés-

nek még csak a nyoma sem volt meg s az a pár éljen, a mely olykor-olykor elhangzott, ki-erőszakolt éljenzés volt. A lakosság komoly részének közönye lépten-nyomon tapasztalható volt, ugy, hogy bizony Zichy gróf és társai nagyon lehangolva távoztak el a délutáni vonattal. Még a kerületi papság is igen hidegen viselte magát.

A népgyűlésnek elnöke, gróf Zichy Aladár és társai vasárnap reggel érkeztek vonaton Gombosra. Gombosról Rác-Militicsen keresztül vonultak Hódáságra. Ugy mondták, hogy ezen utjukban bandérium és hosszú kocsisor fogja őket kísérni. Volt bandérium és volt kocsisor. A bandérium 7 lovasból állott, a kocsisor pedig 11 kocsiból. A banderisták közül egyszem, a kocsin ülők közül pedig épen 4-en voltak választópolgárok.

Délelőtt 10 órakor érkeztek meg Zichyék Hódáságra. Az utcákat, miután vasárnap délelőtt volt, ellepte az ünneplőbe öltözött lakosság. A bevonulás nagyon csendes volt. A sok ember között nem volt egy sem, aki éljenzett volna, de nem volt egy olyan sem, aki csak kalapot emelt volna legalább. A gróf köszönt előbb jobbra-balra; csak mikor ő leemelte a kalapját, akkor nyultak a németek a kalapjukhoz, hogy viszonozzák a köszöntést. Zichy és kísérete a plébániára hajtottak, ahonnan a tíz órai nagymisést mentek végig hallgatni.

A népgyűlést d. u. 2 órakor tartották meg a vásártéren. A gyűlésre a népet már napokkal előbb a következő programmal hívták meg:

„Meghívó. Bácsmezei térein újra és pedig harmadszor fog már megharsanni a néppárt toborzó harsonája, amennyiben t. i. Hódáságon f. 1896. évi július hó 12-én, vasárnapon d. u. 3 órakor nagy politikai népgyűlést tartunk, melynek sorozata a következő: 1. Elnöki megnyitót. Tartja Zichy Aladár gróf. 2. Az „új rend” és a néppárt. Tartja magyarul: dr. Zelenyák János orsz. képviselő. 3. A kisgazdák helyzete. Tartja németül: Marsovszky Endre. 4. Az „új rend” és a néppárt. Tartja németül: dr. Zelenyák János orsz. képviselő. 5. Az „új rend” és a néppárt. Tartja bunyevác nyelven: Neumayer Dezső. 6. A néppárt hasznai. Tartja bunyevác nyelven: Karanovics Mladen György lapszerkesztő. 7. Elnöki zárszó. Hódáság, 1896. július 5-én. A rendezőség.”

Délután 2 óra volt, amikor Zichy Aladár gróf kíséretével együtt kivonult a vásártérre. Elő ment egy 7 tagból álló trombitás banda; ezek után jött Zichy Aladár gróf a kíséretével, utánuk a papság; ezeket követte egy csapat utcagyerek, fiuk és leányok vegyest. Valasztópolgár alig volt a menetben.

Mikor a népgyűlés színhelyére, a vásártérre kiértek, rögtön hozzáfogtak a gyűlésezéshez. A vásártéren két tribün volt felállítva. Mindkettőről tartottak beszédet a népek a nélkül azonban, hogy a sok beszéddel csak valami eredményt is elértek volna. Volt kinn a vásártéren közel 2000 ember; ámde ezek legnagyobb része gyermek és asszony volt; a lányok, fiuk és asszonyok — épen vasárnap lévén — tömegesen vonultak ki, hogy végig hallgassanak és végig nézzenek egy olyan dolgot, a mit különben igen ritkán látnak. Volt kinn sok felnőt is, közöttik nem kevesen olyanok, a kiknek választói joguk van, ámde ezek majdnem mind tántoríthatlan hívei a szabadelvű pártnak s pusztá kíváncsiságból folytonos mosolygás között hallgatták meg épen a szabadelvű párt ellen szórt rágalmat. A hódáságiakon kívül — tehát a hódásági választókerület többi községeiből alig 38 kocsival jöttek el a népgyűlésre. Ez a közöny bizonyítja legjobban, hogy az egyes községekben folytatott titkos és nyílt korteskedés mennyire nem érte el a kívánt sikert.

Elsőnek Fuchs hódásági plébános szólt; magyarul és németül beszélt, bemutatta gróf Zichy Aladárt s felkérte a gyűlésen való elnöklésre. Mindjárt átvette tőle a szót Zichy Aladár gróf s magyar, majd német nyelven üdvözölte a jelenvöltoakat. Elmondta, hogy a néppárt elvei nem az ő agyukban születtek meg, hanem azok Istentől eredtek. A gyűlést megnyitotta. Zichy után Marsovszky Endre tartott német beszédet. Sok mindenfélét beszélt a börtéről, a gabonárákról, az adókról és a kisbirtokosok hitelviszonyairól; természetesen folyton a kormányt szidta és magasztalta a csecsemő néppártot, a mely hivatra van minden és mindenkin segíteni. Szavai a legcsekélyebb hatás nélkül hangzottak el.

Marsovszky ur beszéde után következett egy érdekes része a népgyűlésnek. Ez a rész egy bohózat-jelenet volt, a mely a népet hangos kacajra fakasztotta. A nép csupa kíváncsiságból kifáradt a gyűlés színhelyére, elismerést érdemel hát a néppárt, hogy gondoskodott kellő muatattásról. A bohózat-jelenetnek szereplője volt: dr. Zelenyák János ur. Egy óránál tovább beszélt német nyelven arról, hogy mit akar a néppárt. Megtámadta az egyház-

politikai törvényeket, szidta a kormányt, szidott, rágalmazott mindenkit s még a becsületet is megtagadta mindazoktól, akik nem néppártiak. Szidalmi közepette minden 10-ik szava az volt: „mondjátok velem együtt, éljen a néppárt.” Zelenyák ur roppant komikus hatást keltett; beszéde közben végtelen sok rossz viccet mondott, a sarkára állva ugrált, majd lábujjhegyen táncolt, fejét hol az égnék, hol a földnek szegezte, a kezeivel fölfelé és lefelé hadonázott stb. szóval olyan dolgokat művelt, ami fölött a nép nagyon sokat nevetett; Zelenyák ur szintén nevetett, azt hívén, ha a nép nevet, akkor már biztos a győzelem. Pedig a nép talán nem is az ő szavai fölött nevetett, hanem inkább azon, hogy ő meny-nyire nevetett és ugrándozott.

Zelenyák ur után ismét Zichy szólt s kijelentette, hogy a gyűlés elfogadja a néppárt programját.

Mindez az egyik tribünön történt. A másik tribünön Karanics ur beszélt bunyevác nyelven; beszédét azonban igen hamar befejezte, miután nem akadt neki több, mint 20—30 hallgatója.

Zichy és társai a népgyűlés színhelyéről azon módon vonultak ismét be, a mint kivonultak. A d. u. 1/4 6 órakor induló vonattal Zomborba utaztak, hogy innen Budapest felé folytassák tovább az utjukat. A vonathoz a házizagda Fuchs plébánoson és még egy papon kívül senki sem kísérte őket ki.

Igy esett meg a néppárt nagy politikai népgyűlése Hódáságon. A népgyűlés világosan bebizonyította, hogy a hódásági választókerület józan gondolkodásmódu, higgadt polgárságát nem egy könnyen lehet eltántorítani. Az a polgárság meg van erősödve a régi politikai meggyőződésében, a tulnyomó nagy része a szabadelvű eszmék iránti lelkesedésben. A szabadelvűpárt nyugodt lehet; a mai népgyűlés eredményeképp biztosra vehető, hogy Hódáságon győzni fogunk s velünk együtt az igazság ül győzelmet.

A hódáságiak között élénk eszmecsere tárgyat képezte Fuchs plébánosoknak az a taktikája, hogy a templom-órát 35 perccel hátra igazította. Az óra visszaigazítása Zichy gróf és kíséretének kényelméért történt. A rendes idő szerint ugyanis Gombosról 1/4 10 órakor érkeztek volna meg s ez esetben nem maradt volna a gróf urnak elég idő az átöltözködesre és egy kis pihenőre, miután a 10 órai nagymisést okvetlenül jelen akart lenni. A nagymisést viszont a nép iránti tekintetből nem lehetett fél órával későbbre halasztani. Harmincöt perccel hátraigazították hát az órát. Így érkezett meg a gróf ur 1/4 10 órakor és így történt, hogy a nagymisére, dacára annak, hogy már fél 11 óra elmúlt, mégis pont 10 órakor harangoztak be. Délután az órát ismét visszaigazították.

Nagyon rosszul esett a hódáságiaknak, hogy egy ember kényelméért az egész község lakosságával tréfát üztek.

Ujdonságok.

Kinevezés. Dr. Vojnits István főispán a bácsmezei utmesteri állásra Kármán Pál kulai járási II-od irnokot nevezte ki.

Kinevezés. Karácson Gyula alispán Csuzdi Halász Béla zombori lakost megyei ideiglenes díjnyokká nevezte ki.

Elöléptetés. A szegedi kir. főügyész Zseni Mihály szabadkai kir. ügyészségi hivatalozgát az I-ső fizetési fokozatra léptette elő.

Jóváhagyás. A belügyminiszter az adai gör. ker. szerb egyházi dalegyesület alapszabályait jóváhagyta.

Hírek az érseki egyházmegyéből. Kinevezettek: Boromiszta István kalocsai nöképezdi tanár kineveztetett a kis szeminarium igazgatójának, dr. Kis-Erős Ferenc moholyai káplán a kalocsai polgári nöképezdi történelmi tanszékére tanárnak, elemi és óvónöképezdi bitoktatónak, Ploskai Rudolf, alszerpap, a kalocsai iskolának elemi és felső népiskolájához bitoktatónak. Athelyezettek kápláni minőségben: Cziráky Gyula Homokmgyéről Bogojevára, Fiedler Lajos Hódáságról Hajósra, Greinich Ferenc Szent-Tamásról Homokmgyére, Páv Ferenc Madarásról Moholyra, Rausch Mihály Hajósról Vaskutra, Schmidt Géza Bogojeváról Miskére, Scherer Imre Garáról Hódáságra, Varga István Csantavérről Szent-Istvánra. Ujmisések elhelyezése kápláni minőségben: Agatity Boldizsár Garára, Hegedűs Lénárd Csantavérré, Resch Ignác Karavukovára, Révay Tibor Szent-Tamásra. Dr. Ámon Pál római tanulmányait befejezven Madarásra megy káplának.

Meghívó. Gazdasági Egyesületünk igazgató választmányja folyó évi július hó 14-én délután fél 4 órakor a vármegye székházának kistermében ülést tart, melyre van szerencsénk meghívni. Zombor, 1896. évi július hó 7-én. Schmauz Endre, egyleti elnök. Halász Gyula, egyleti titkár. — Tárgysorozat: 1. Földmívelésügyi miniszterium június hó 11-én kelt 39078/II/1. sz. leirata a m. kir. állami méntelepek ménanyagának selejtezése ügyében. A bajai méntelepszátnál eszközöndő selejtezéshez kiküldendő bizottság megalakítása. 2. Földmívelésügyi miniszterium június hó 13-án kelt 39378 II/1. számú leirata az állami fedező méneknek bérbeadása, illetve bérbevételére vonatkozó bejelentések előjegyzése végett. 3. Földmívelésügyi miniszterium június hó 22-én kelt 934/eln. számú leirata a mult évi statisztikai összeírás eredményéről kiadandó közlemények előfizetése

ügyében
ségének
Részven
hitelegy
és a z
megáll
H
derék je
Az elbu
ennek g
szendert
miután
P
járásbír
K
sajtó ala
folyó h
a nyoma
Zombor.
F
földmive
vizsgák
T
ban tűz
tartozó e
is égett.
tűzoltósá
B
gyénekb
Budapest
kir. segé
az ünne
feltgyel
előtt ugy
emlékeze
hoz. Ezen
tanító jel
utóbb a S
sereg lát
hatottság
E
könyvelő
özv. Bóhr
Ad
Az adai
Bergel Ad
Ágoston J
Matoss J
Rózsa Im
kr, Ujhely
Baja váro
István 10
frt, Szob
esa 5 frt,
Pajdusák
János 50
1 frt, B
folyt 410
mindazok
azokat m
cimére Ad
M
folyó hó 4
előadást r
sárga esik
népszimn
sikertelt. A
(Erzsike) o
kedves al
Lajos (Bak
(Csorba M
Straub Sar
(bolos Ieig
és Horváti
kitűnő mez
egész amb
amiért is
Werkner M
fényesen f
számban je
kal a sze
mulatság k
mükdvelő
csatornai k
jókdeve me
nevezett „
mellett biz
delem mara
a nyári sz
25 én fogja
tartani, mely
T
kongresszus
a fővárosba
jelentkeztek
ugy, hogy e
tűzoltó fog
tűzoltótestü
program az
melyben e
nek részt. I
nyertesei te
Mint értesít
részt vesz a
A ver
zsilipjénél,
szerencsétlen
fiatalomban t
a csatorna
versenyuszás
hamarabb a
de mikor a
bába. Nagy
már előreus
eltűnt. Csak
holttestét.
T
pusztán levő
órákor három
tött és ha a
széna és az ép

ügyében. 4. A Gazdasági Egyesületek országos szövetségének a kérdése. 5. A „Magyar Agrár- és Járadékbank Részvénytársaság” a tirata az „Országos mezőgazdasági hitelegylet” létrehozása ügyében. 6. A zentai lódíjazás és a zombori lóverseny idejének és programjának megállapítása. 7. Folyó ügyek.

Halálozás. Radoichich Endre, Rác-Militics község derék jegyzője szombaton délután Budapesten elhunyt. Az elhunyt honpárt előtt nagyfokú idegbaj vett erőt; ennek gyógyítására utazott a fővárosba, hol jobblétre szenderült. Halála meggyeserte nagy részvétet keltett, miután Radoichich széles körben közkedvelt egyén volt.

Pályázat. Pályázat van hirdetve a zombori kir. járásbírósnál irnoki állásra.

Kérelem. Tisztelettel kérem „Ifjúságom” című sajtó alatt lévő művem ívtartóit, hogy a leveket hozzám folyó hó 15-ig beküldeni sziveskedjenek, hogy magamat a nyomtatandó példányok száma iránt tájékozhassam. Zombor, 1896. július hó 11. Trischler Károly (Don Carlos).

Földmives iskolai vizsgák. Az adai m. kir. földmives iskolában folyó hó 23-án tartatnak meg a vizsgák.

Tűz. Tegnap délután 2 és 3 óra között városunkban tűz ütött ki. A Vitez utcában a Ballun-féle házhoz tartozó egyik melléképület fogott tüzet s csakhamar le is égett. A tűz tovább terjedését a rögtön megjelent tűzoltóság megakadályozta.

Bácskai tanítók Budapesten. Vármegegyénekből 50 tanító és tanítónő rándult fel több napra Budapestre a kiállítás megtekinteni dr. Paeséri Károly kir. segédtanfelügyelő vezetés alatt. A tanítók először az ünnepélyek csarnokába mentek, hol dr. Paeséri tanfelügyelő dr. Wlassics Gyula miniszternek néhány nap előtt ugyanezen helyről elhangzott meleg szavairól megemlékezve, lelkes beszédet intézett a felrándult tanítóknak. Ezután a tanítók Bogó János ó-kaniszaik kántortanító jeles orgonakísérete mellett előbb a Hymnuszt, utóbb a Szózatot énekeltek el. Az orgonaszóra egész sereg látogató tördült az ünnepélyek csarnokába s meghatottsággal hallgatta a mi tanítóink hazafias énekeit.

Eljegyzés. Kun Ede csantavéri takarékpénztári könyvelő jegyet váltott Böhm Szerena kisasszonnyal, özv. Böhm Mórné leányával Szabadkán.

Adakozás a Szarvas Gábor szobrára. Az adai Szarvas Gábor szoborra újabb adakoztak: Bergel Adolf 1 frt, Thnagel Lajos 50 kr Ada. Ujhelyi Ágoston ivén 18 frt 50 kr (Fonyó Pál 0 Becse 5 frt, Matoss János Szt-Tamás 50 kr, Blázek Lajos 50 kr, Róza Imre B.-Petrovoszelló 1 frt, Kovács Ferenc 50 kr, Ujhelyi Ágoston 10 frt, dr. Kiss-Erős Ferenc 1 frt.) Baja városa 5 frt, O-Becse község 20 frt, Bezeredy István 10 frt, Aradszky Ulászló 5 frt, Cziczzer Lipót 1 frt, Szobonya Bertalan 1 frt, Kovács Nep. János Kalocsá 5 frt, Magyar József 30 kr, Juhász István 30 kr, Pajdnák Lukács 50 kr, dr. Burtik Győző 3 frt, Sajkó János 50 kr, Ördög Dorát 1 frt, Raffai János O Kanizsa 1 frt, Bács-Martonos község 5 frt. Eddig összesen befolyt 410 frt 45 kr. A szoborbizottság újlag felkéri mindazokat, kik gyűjtő-íveket kaptak, sziveskednének azokat mielőbb visszaküldeni, Wolf József pénztáros címére Adára.

Műkedvelői előadás. A bezdáni iparos ifjúság folyó hó 4-én, az alakuló önképzőkör javára műkedvelői előadást rendezett, mely alkalommal színe került „A sárga csikó” Csepreghy Ferenc 3 felvonásos eredeti népszínműje. Az előadás minden tekintetben kitűnően sikerült. A hőlgyszereplők közül különösen Radics Katica (Erzsike) és Ruff Amália (Ágnes) kisasszonyok tűntek ki kedves alakításaikkal, a férfiak közül pedig Straub János (Bakai András paraszt gazda), Oberreiter Ernő (Csorba Márton csikós gazda), Jeszenszki István (Laci), Straub Sándor (gelecséri puszta bíró), Báltis Ignác (boltos Ica), Tót Márton (csárdásgazda a hólyagban), és Horváth Lajos (hógós) urak, nehéz szerepeiknek kitűnő megoldásával. A többi szereplők is több-kevesebb egész ambiciójával iparkodtak szerepeiknek megfelelni, amiért is általános dicséret illeti őket. A főérdemet Werkner Mátyas állatorvos nyerte el, ki mint rendező fényesen felelt meg szerepének. — A nagyon szép számban jelen volt közönség méltán jutalmazta tapsokkal a szereplőket. Az előadást reggelig tartó táncmulatság követte, másnap délután pedig valamennyi műkedvelő és a vendégek nagy része is, kirándult a csatornai kis erdőbe, ahol tánc, játék és bor, meg virágos jókedv mellett tartották meg egész késő estig az ugynevezett „morzsa” mulatságot. Az előadás anyagi sikere mellett bizonyít az, hogy körülbelül 20 frt tiszta jövedelem maradt fent az önképzőkör javára. — Mint birlik, a nyári szünetre hazaszerelték a műkedvelői előadását meg tartani, mely már előre is sikeresnek ígérkezik.

Tűzoltói kongresszus. Az országos tűzoltó kongresszus ez évi augusztus hó 15—20-ika között lesz a fővárosban. Az ország minden vidékéről nagy számban jelentkeztek a hivatásos és önkéntes tűzoltótestületek, úgy, hogy a kongresszus idején több ezer egyenruhás tűzoltó fog tartózkodni a fővárosban. A környékbeli tűzoltótestületek szereikkel vonulnak fel, mert az ünnepi program egyik kimagasló pontja lesz a díszfelvonulás, melyben az összes tűzoltók teljes felszerelésükkel vesznek részt. Igen érdekes lesz a tűzoltó verseny, melynek nyertesei tekintélyes jutalomdíjakat fognak kapni. — Mint értesültünk, a mi önkéntes tűzoltó egyesületünk is részt vesz a kongresszuson.

A versenyszás áldozata. A Ferenc-csatorna zsilipjénél, mint Új-Verbászról írják, a napokban nagy szerencsétlenség történt. Egy Füst Károly nevű palaukai fiatalember több új verbászi fiatalemberrel kiment fűrődni a csatorna zsilipjéhez. Mindannyian jó uszók lévén, versenyszást rendeztek, fogaással, hogy ki uszja át leg hamarabb a csatornát. Egyszerre indultak el mindnyájan, de mikor a közepére értek, Füstnek göres állott a lábába. Nagyon kiáltott és elmerült. Mikor társai, akik már előreusztak, segítségére siethettek, már végkép eltűnt. Csak hosszas kezesés után tudták kibuzni a — holttestét.

Tűzeset. Szabadkán Ürmös Ferenc Radonavácpusztán levő tanyáján, f. hó 11-én, szombaton d. e. 9 órakor három kazal szénát egy kis fiú játékból felgyújtott és ha a tűzoltóságok ki nem vonulnak, a többi széna és az épületek is leégnek, a kár így is 100 frtra rug.

Don Carlos művei. Trischler Károly (Don Carlos) lapunk kiváló munkatársa előfizetést hirdetett egy kötet versre és egy kötet prózai munkára. A két kötet már sajtó alatt van s legközelebb megjelenik. A magunk részéről ismétellen felhívjuk a közönség figyelmét az érdekes két kötetre.

A forintos bankok. Az állampénztárak és adóhivatalok csak e hó végéig váltják be az egyforintos állampénzjegyeket, azután az év végéig csak a központi állampénztárnál értékesíthetők.

Megörült. Sulyos csapás érte Knipl Ferenc bezdáni földbirtokost, községi képviselőt, amennyiben neje a napokban oly magas fokú örfülési rohamokba esett, hogy szombaton este, dr. Kovács Lajos községi orvos felügyelete alatt, felszállították Budapestre az országos tébolydába.

A Dunába bukott. Ujvidéken e hó 9-én Hubert Jakab fahidi munkásnak 7 éves leánykája az anyjával a Dunára ment vízért. A partnál levő tutajokra léptek, ahonnan a kis leány játszás közben a hullámokba bukott s nyomtalanul eltűnt.

Névmagyarosítás. Krausz Bernát kulai illetőségű ugyanottani lakos, valamint kiskoru Ilona és Heinrich nevű gyermekei vezetéknévként „Csajági”-ra kért átváltoztatást a belügyminiszter megengedte.

Leányrablás. Az elmúlt héten Doroszlovaszky Máxó ó-becei legény erőszakkal magával vitte Mrksity Zsófiát, kit már régen zeuvedélyesen szeretett. Vasárnap este vásári hangulatban közeledett a lányos házhoz. Zsófia leányzó ábrándozva üldögélt a házuk előtt lévő padon, s nem is gondolt arra, hogy áldozata leszen annak a legénynek, kit szívéből utált. Doroszlovaszky a szokásos közsöntéssel üdvözölte a kékszemű Zsófiát, s a legnagyobb tisztelettel telepedett a leányzó mellé. A legény a régi nótát kezdte, a lány is a régi hangon felelt neki. Mig érzelmeiknek újból szabad folyást engedtek, addig egész észrevétel nélkül egy kocsis állott meg közelükben. A legény csak ezt várta. Egyszerre megváltoztatta esdeklő hangját, gögicselő szava átváltozott durva erőszakos beszéddé, s midőn a lány még a fenyegető kifakadásokra sem látszott engedni, megragadta, ölébe kaptá és egy pillanattal a közel álló kocsiá vetette. Az est homálya elég kedvező volt arra, hogy a legény az elájult leányt nagyobb feltűnés nélkül Wlassics Grúj szállítására vigye. Négy napig tartotta ott magánál a legény a bánatos leányzót, sőt még halállal való fenyegetés mellett arra is kényszerítette, hogy kaszája után a markot verje. A leány szíleinek feljelentésére rendőrségünk felkereste a leányrabló legényt s a becsületében tönkretett leányt egyútt a szolgabírói hivatalhoz bekísérte. A főbíró előtt kezeit tördelve panaszolta el a szegény leány szörnyű gyaláztatát és undorral fordult el az állatias legényről. A leány most szüleinél van, a legény pedig várja, míg a méltó büntetést raszabják.

Öngyilkosság a börtönben. Kovács Lajos topolyai illetőségű rab, aki lopásért 6 hónapra volt elítélve, a szegedi csillagbörtön cellájában felakasztotta magát. Hogy a rab miként jutott a zsinaghoz, eddig még nem tudjuk.

Névmagyarosítás. Bartusch Adolf ó-becei lakos vezetéknévként „Bartusch”-ra kért magyarosítást a belügyminiszter megengedte.

Az iparosok figyelmébe. A kereskedelemügyi nagy. kir. miniszter a következő leiratot intézte a kereskedelmi és iparkamarák elnökségeihez: Az ezredéves országos kiállítás időleges kiállításának keretében e hó 15-től jövő hó 15-ig terjedő időszakkban az iparos tanuló, segédek és munkások készítményeiből külön kiállítás rendeztetik, melynek az a célja, hogy a fiatal iparos nemzedéknek alkalma legyen nemzeti kiállításunkban szorgalmának és ügyességének eredményét bemutatni s hogy e kiállítás révén további fejlődésére és előmenetelére buzdított nyerjen. Ez időleges kiállítás iránt országoszeret élénk érdeklődés mutatkozott s a már ma is konstátálható eredmény után itélve az meg fog felelni kitűzött céljának. Tekintettel e szakkiallítás speciális hivatására, felhívom a t. elnökséget, hogy a fiatal iparos nemzedékét arra figyelmeztetni és b. hatáskörében oda-hatni sziveskedjék, hogy a 12.372. sz. a. folyó évi január havában a kereskedelmi- és iparkamrákhoz intézett rendeletben biztosított kedvezmények igénybevétele az vidékről is minél több segédmunkás tekintse meg ez alkalommal az ezredévi országos kiállítást és közvetlen tapasztalat és szemlélet útján szerzen tudomást ennek az iparra messze kibátó fontos tanúságaiból. Egyszersmind tudomására hozom, hogy e szakkiallítás f. évi július hó 15-én nyílik meg a kiállítás területén levő „időleges kiállítások csarnokában” s e megnyitási ünnepélyre t. cím képviselőt meghívom. Budapest, 1896. július hó 10-én. Az ezredéves kiállítás országos bizottságának elnöke: Dániel, kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

Névmagyarosítás. Bartusch Adolf ó-becei lakos vezetéknévként „Bartusch”-ra kért magyarosítást a belügyminiszter megengedte.

Az iparosok figyelmébe. A kereskedelemügyi nagy. kir. miniszter a következő leiratot intézte a kereskedelmi és iparkamarák elnökségeihez: Az ezredéves országos kiállítás időleges kiállításának keretében e hó 15-től jövő hó 15-ig terjedő időszakkban az iparos tanuló, segédek és munkások készítményeiből külön kiállítás rendeztetik, melynek az a célja, hogy a fiatal iparos nemzedéknek alkalma legyen nemzeti kiállításunkban szorgalmának és ügyességének eredményét bemutatni s hogy e kiállítás révén további fejlődésére és előmenetelére buzdított nyerjen. Ez időleges kiállítás iránt országoszeret élénk érdeklődés mutatkozott s a már ma is konstátálható eredmény után itélve az meg fog felelni kitűzött céljának. Tekintettel e szakkiallítás speciális hivatására, felhívom a t. elnökséget, hogy a fiatal iparos nemzedékét arra figyelmeztetni és b. hatáskörében oda-hatni sziveskedjék, hogy a 12.372. sz. a. folyó évi január havában a kereskedelmi- és iparkamrákhoz intézett rendeletben biztosított kedvezmények igénybevétele az vidékről is minél több segédmunkás tekintse meg ez alkalommal az ezredévi országos kiállítást és közvetlen tapasztalat és szemlélet útján szerzen tudomást ennek az iparra messze kibátó fontos tanúságaiból. Egyszersmind tudomására hozom, hogy e szakkiallítás f. évi július hó 15-én nyílik meg a kiállítás területén levő „időleges kiállítások csarnokában” s e megnyitási ünnepélyre t. cím képviselőt meghívom. Budapest, 1896. július hó 10-én. Az ezredéves kiállítás országos bizottságának elnöke: Dániel, kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

Névmagyarosítás. Bartusch Adolf ó-becei lakos vezetéknévként „Bartusch”-ra kért magyarosítást a belügyminiszter megengedte.

Az iparosok figyelmébe. A kereskedelemügyi nagy. kir. miniszter a következő leiratot intézte a kereskedelmi és iparkamarák elnökségeihez: Az ezredéves országos kiállítás időleges kiállításának keretében e hó 15-től jövő hó 15-ig terjedő időszakkban az iparos tanuló, segédek és munkások készítményeiből külön kiállítás rendeztetik, melynek az a célja, hogy a fiatal iparos nemzedéknek alkalma legyen nemzeti kiállításunkban szorgalmának és ügyességének eredményét bemutatni s hogy e kiállítás révén további fejlődésére és előmenetelére buzdított nyerjen. Ez időleges kiállítás iránt országoszeret élénk érdeklődés mutatkozott s a már ma is konstátálható eredmény után itélve az meg fog felelni kitűzött céljának. Tekintettel e szakkiallítás speciális hivatására, felhívom a t. elnökséget, hogy a fiatal iparos nemzedékét arra figyelmeztetni és b. hatáskörében oda-hatni sziveskedjék, hogy a 12.372. sz. a. folyó évi január havában a kereskedelmi- és iparkamrákhoz intézett rendeletben biztosított kedvezmények igénybevétele az vidékről is minél több segédmunkás tekintse meg ez alkalommal az ezredévi országos kiállítást és közvetlen tapasztalat és szemlélet útján szerzen tudomást ennek az iparra messze kibátó fontos tanúságaiból. Egyszersmind tudomására hozom, hogy e szakkiallítás f. évi július hó 15-én nyílik meg a kiállítás területén levő „időleges kiállítások csarnokában” s e megnyitási ünnepélyre t. cím képviselőt meghívom. Budapest, 1896. július hó 10-én. Az ezredéves kiállítás országos bizottságának elnöke: Dániel, kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

Névmagyarosítás. Bartusch Adolf ó-becei lakos vezetéknévként „Bartusch”-ra kért magyarosítást a belügyminiszter megengedte.

Az iparosok figyelmébe. A kereskedelemügyi nagy. kir. miniszter a következő leiratot intézte a kereskedelmi és iparkamarák elnökségeihez: Az ezredéves országos kiállítás időleges kiállításának keretében e hó 15-től jövő hó 15-ig terjedő időszakkban az iparos tanuló, segédek és munkások készítményeiből külön kiállítás rendeztetik, melynek az a célja, hogy a fiatal iparos nemzedéknek alkalma legyen nemzeti kiállításunkban szorgalmának és ügyességének eredményét bemutatni s hogy e kiállítás révén további fejlődésére és előmenetelére buzdított nyerjen. Ez időleges kiállítás iránt országoszeret élénk érdeklődés mutatkozott s a már ma is konstátálható eredmény után itélve az meg fog felelni kitűzött céljának. Tekintettel e szakkiallítás speciális hivatására, felhívom a t. elnökséget, hogy a fiatal iparos nemzedékét arra figyelmeztetni és b. hatáskörében oda-hatni sziveskedjék, hogy a 12.372. sz. a. folyó évi január havában a kereskedelmi- és iparkamrákhoz intézett rendeletben biztosított kedvezmények igénybevétele az vidékről is minél több segédmunkás tekintse meg ez alkalommal az ezredévi országos kiállítást és közvetlen tapasztalat és szemlélet útján szerzen tudomást ennek az iparra messze kibátó fontos tanúságaiból. Egyszersmind tudomására hozom, hogy e szakkiallítás f. évi július hó 15-én nyílik meg a kiállítás területén levő „időleges kiállítások csarnokában” s e megnyitási ünnepélyre t. cím képviselőt meghívom. Budapest, 1896. július hó 10-én. Az ezredéves kiállítás országos bizottságának elnöke: Dániel, kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

Művészet és irodalom.

Egy aranyat egy magyar szóért. Arra a pályázatra, melyet Palágyi Menyhért, a „Jelenkor” c. hetiszemle szerkesztője hirdetett s melynek célja a nyelvünkben elterjedt idegen szókat magyar kifejezésekkel helyettesíteni, 120 pályamű érkezett. A „Jelenkor” legutóbbi száma közli a részletes bírálati jelentést s számos megdicsért kifejezésen kívül a következő szavakat jutalmazta meg: sablon = kapta (Ilosvay Kollér Vilmos, Kecskemét), salon = nagyház (Fülöp Béla, Szécsény), kuplé = sördal (Déry Gyula, Budapest), bazár = végyott (Christophi Ottó, Sopron), panoráma = ezerlátó (Bényey József, Kolozsvár), jargon = fajszólás (dr. Kemény Zoltán, Nagy-Várád), bulreszk = bohókás (Garamy János, Budapest), szuggerál = átsugall (az előbbi), illuzórius = delibábos (Bényey József, Kolozsvár), trivialis = alpári (Fábrly Imre és Fábrly István, Temesvár). A „Jelenkor” új pályázatot nyit a következő idegen szóknak egyenértékű magyar kifejezésekkel való pótlására: konstátál, prejudikál, precedens, incidens, perhorreskál, szubvenció, intervju, szátrák, publicista, bojkott, plágium, prognosztikon, program, pavillon, profán, misztikus, opportunus, kombináció, spekuláció, kongresszus, refrén, poent, deficit, konkrét, totalizátor, tip, dualismus, realismus, statistika, korzó. Minden pályanyertes szó egy arany jutalomban részesül. A pályázatok augusztus 15-éig a „Jelenkor” szerkesztőségéhez címezve: Budapest, József-utca 81., küldendők.

Az olcsó könyvtárból, mely Gyulai Pál szerkesztése mellett oly méltó népszerűséget ért el, ismét több (361—363. sz.) kötet jelent meg a Franklin-Társulat kiadásában. — Egyik kötet Arnyképek (361. sz.) cím alatt Csiky Gergelynek, az elhunyt birneves írónak hét elbeszélését közli; Csiky irodalmi sikereit mint drámaíró aratta, de mint elbeszélő és regényíró is az elsők közé tartozott. Az „Arnyképek” elbeszélései ezek: A kis macska. Estella. A mult. A szép Rhodope cipője. Az alibi. A nagyszabeni Medea. Válopér után. (Ez az utóbbi már csak töredék, mert a szerző nem végezhette be.) A 293 oldalra terjedő kötet ára csak 60 kr. — Megjelentek továbbá az „Olcsó könyvtárban”: A rózsafa butor, (362. sz.) France Anatol egyik legszebb műve, franciából fordította R. F., ára 30 kr. Csengics Szmallaga halála, költői elbeszélés (363. sz.), írta Mazsuranics Iván, a néhai horvát bán. A horvát költészet e nevezetes terméket Margalics Ede töllette át magyarba, könnyen gördülő versekben. Ára 20 kr.

Rák-estélyen.

(Félköszöntő a házigazdára)

— 1896. évi július hó 6-án. —

Urak és jóbarátok!

Nem mondok ujságot. Ki is mondhatna ma még ujságot, mikor már a régiek is azt hangoztatták, hogy nihil novi sub coelo, semmi sem új az ég alatt. De ha már ujságot nem is mondhatok, mondok nektek olyan igazságot, melyet legalább elhisztek valamennyien.

Gyermekkorunk óta tudjuk ugyanis, hogy a rák nem előre, hanem hátrafelé megy. Ez nem volna baj sem reánk, sem a rákra nézve. Reánk nézve csak akkor kezdődött a baj, mikor régi jó tanítóink a rákot emlegetvén, azt mondták: te is a helyett, hogy előre meunél, hátrafelé jársz mint a rák.

Nagyobb baj volt az a rákra nézve, no meg rák nézve is, mikor a rák egyszerre csak olyan gyors labakkal kezdett hátrafelé menni, hogy csaknem egészen eltűnt már a láthatárból, úgy hogy még a Rákóban sem lehetett rákot fogni, nem, új aranyváltás aranyért sem.

De a mint megfogyott a rák, úgy kezdett az ágiója nőni, s ha rákot nem is ehetünk már ezután kedvtelésünk szerint, örülhetünk annak is már, ha csak ráklevest is szűresölthetünk ritkán, a gyermekvilág pedig örült, ha rákszemet szopogathatott.

Napjainkban a rákok ismét kezdenek feltűnni a láthatáron, akarom mondani, a folyókban, tavakban és egyéb vizekben, tehát mégis a láthatáron alul. De a rák, mint csillagzat az égen, az „Ikrék” és „oroszlán” között, s mint a másik térítő, vagyis a baktériónok a párja, a földön, mindig megtette a maga dolgát, a mikor volt, habár nagyon kevés volt, de ami volt, akkor is elvégezte, mikor nagyon is megfogyatkozott a rák, rákdolgában, vagyis mikor a rákok valami pusztító rák-betegséget kaptak. Az emberre is halálos a rák, de ha a rákok megkapják a rákot, akkor pusztulnak, de uagyon, a rákok.

A mi szives házigazdánk és közkinés számba menő jó barátunk, Gergurov Milán, egész rák-kultusz kezd őrülni. Az emberek izlése nagyon különböző, s ez nagyon jól van így. Hermann Ottó kedveli, például, a pókokat, a Gergurov Miló szereti a rákokat. Utóbbi izléséhez csatlakoztunk mi ezuttal.

Hires szvecsárján, szveti Jován kersztitelj napján, mikor bucujárás volt hazánál, hosszu nagy tálakból kedélyesen fogasztottuk a téli rák, akarom mondani a tengeri rák-farkot. En már akkor sejtettem, hogy aligha nem jönni fognak már, habár még mindig hátrafelé, a mi kedves folyami rákjaink is.

Stanley nagyon megörült, mikor a legfeketebb Afrikában való végevárhatlan utaztában egy tehenet pillantott meg s meglepetésében így kiáltott fel: Oh tehen, oh kedves tehen, oh aranyos tehenke, csakhogy már ismét láthatlak.

Azt hiszem e szavaknak ez volna a tulajdonképeni értelme: Csakhogy már egyszer ismét marhahus-levest ehetünk.

En nem használok burkolt szavakat. Egyszerűen és igazán, tehát magyarul kimondom, miszerint nagyon örülök, hogy ismét ráklevest, kitiűnő ráklevest kanalizatok és rákot, töltött rákot ehetem.

Lassan páter az evéssel, ne siessetek olyan nagyon, ne legyetek mohók. Elmélkedjünk előbb kicsit a redivivus rákról. Milyen szép nagyocskák és pirosak ezek a mi kedves rákjaink. Csak ez az egyetlen állat van, mely holta után szebb, mint élve. A legpettyesebb pisztráng, a legfürgőbb kárász is vesz szín-szépségéből, ha leforrázzák, vagy kirántják. Még az ember maga is rákvörös lesz, mikor lefőzik. Csak a rák, egyedül a szemérmes rákoeska annál szebb, minél jobban főzik. Ugy irul-pirul, vörösödik, mint valami szemérmes kis leány, mikor a keresztüztűben, irul-piruló lesz.

De nézzetek csak milyen hosszúra nyúlt meg a bajusza annak a legnagyobb ráknak ott a tál közepén, a többi rák tetején. Csaknem olyan hosszú ez a szálpár bajusz, mint az új perzsa sahé, csaknem olyan bozontos, mint azé. És milyen formás, hegyes az orrocskája. Bizonyosan azért nem tompult el, mert nem fűti azt bele mindenbe, mint némely asszonyok s asszony-emberek, kik könnyen termik a hirvirágot. Pajkos gyermek szántatni is szeret a rák hegyes homlokával.

Hát még az ollója — milyen gyorsan járhatott és vágthatott, mint akár egy ujdondász ollója.

De a legfőbb jó tulajdonságuk ezeknek a Miló barátunk rákjainak mégis csak az, hogy ezek nem csupán a levélben voltak benn, mint a cigány által küldött rákok, hanem a tarisznyában is és el ide hozzánk elertek, rák fark csapkodó friss egészségben, most pedig felmagasztaltattak az asztalunkra. Szébb kumulásuk nem is lehetett volna, mert inkább artézi kristály-tiszta vízben, mint sár és izszapban halni meg.

Itt azonban most már megáll egy kissé az eszem s azon tündööm, mért is nem kerültek hát ezek a rákok az én, vagy a ti asztalokra kedves barátim, s miért épen a Miló pajtásunk asztalára?

A választ így adhatjuk meg magunknak erre a felvetett kérdésre: azért kerültek ugyanis ezek a rák-előőrök a mi szeretett Miló barátunk asztalára, mert a

Miló barátunk egy nagyon kedves s szeretetreméltó ember, aki mindegyiknek tesz annyi szívességet, amennyit csak tehet és amennyit csak lehet. Így azután örül más is, ha neki valamiben öröme lehet. Az ilyen Miló barátunk-féle szíves emberekkel megtörténik azután az is, hogy a házi tarisznyájuk is tures marad s legfeljebb csak rákokkal telítik azt meg olykor-olykor. No meg azután a szíves tudnivaló tudta azt is bizonyára, hogy kinek létszen legjobban a rákokat cigányküdönc kizárásával elküldeni. Annak t. i. ki a rákfarkokhoz a mulatságnak meg hosszabb farkát fogja fűzni.

Gyanitom is azért már előre és sejtem, hogy csakugyan hosszú vége lesz a rák farkának, a fényes napból belenyulik majd a sötét éjszakába.

De ne akadunk fel minden közönséges s mindennapi dolgon, hanem konstataljuk azt, hogy nagyon is idején és jó helyre másztak, illetőleg hátráltak ezek a rákok, mert olyan asztalra vonultak fel, melyen sok a boros pobár, mert ha ezek tartalmát olyan sűrűn s szorgalmasan firtgetjük ki a rákból csinált alapra és ha sokat dikciózunk a rákokról, akkor mi is majd hasonlítani fogunk a rákokhoz, csak hogy azon különbséggel, hogy mi majd előbb leszünk rákvörösek és azután hátrálunk meg mint a rákok. A mi sorrendünk tehát jobb, mint a ráké volt.

Azért mondtam továbbá, hogy a rákok idején is érkeztek meg, mert irva van az inyencek könyvében valahol: in mensibus erratis, cancrem non comedatis, vagyis az r-res hónapokban ne egyetek rákot. En ugyan ezt is megpróbáltam már s mondhatom, hogy sikertült, mert rákevések az a vége, hogy még éhesebb lesz. Gondoskodott azért rólunk szíves házigazdánk s annyi sok jót hordott össze, hogy asztaltermeikében a változás is nehez.

Felvezetek hát az előbb említett poharakból egyet s tűnőpélys alkalomhoz illő hangon néhány szót is fűzök hozzá. Száz rák tora, azt hiszem elég tűnőpélys alkalom arra nézve, hogy a lelkek összhangját idézzem elő ezzel a felemelt pohárral, szólna Milóról néhány szót, mert őt úgy sem lehet egy tőszttal elintézni.

Városunkban s környékén nem tudok hamarjában valakit, aki nagyobb közkedveltségnek örvendene, mint a mi barátságos házigazdánk s igaz jó barátunk Gergurov Milán, aki a rákokat oly jól használta fel nekünk titulus bibendi-nek. Nem ezáltal szerettünk mi ő belé, hogy vendéglátónk leve, hisz a vendéglős asztalánál sokkal gyakrabban találkoztunk vele. Igaz, hogy szakácsait rendre változtatja és inkább oda áll, hol jobb a csipedett, de mi azért őt megtaláljuk mindenhol. Egész társaságok kerekednek fel olykor, hogy a Milót meglátogassák ott, hol az ő társaságában pihen ki estende a nap fáradsalmait.

Ó, a tréfák és vitatkozások nagymestere, kinek öröme a mások öröme, olyan nemesszívű emberbarát, hogy csak örülhet annak mindeuki, ha őt Miló, barátságával megajándékozza.

A mi barátunk európai műveltségű férfi és szakember. Vele jártam a boldogemlékeztető és végelgyengetésben kimult zombori reáliskolában, ott is első volt közöttünk. Lányos képű kis gyerek volt. Tekintélye csak akkor nőtt meg előttünk, mikor a legkitűnőbb tudott felelni, írni és rajzolni. Szeméremességében még akkor is irult-pirult mint a rák, mikor kitüntetésit jegyet kapott. Ha őt látom, lelkeben feltámad a régi idők emlékezte és én olyan örömet virasztok régebbi időm szép emlékein. Később balsorsom volt a próbája annak, hogy Miló mindig hívem volt s jó barátom maradt.

No de nézetek csak! a modern művelődés nap-szamosának milyen nagyszerű könyvtára van. Mig más a szobájának főhelyére kényelmet adó divánt helyez, addig ő oda könyvtárt helyez.

Nagyon szép ez a könyvtár. Vaskos kötetek, fényes és dus aranyozással. Mérnök- és építészeti szakkönyvek, térképek, térrajzok és rajzok, lexiconok egész oszlopsora, a képző művészet remekeinek másolatai, mind az öt világrész képekben s leírásban, ezek a mi Miló barátunk otthoni barátai, mulattatói, szórakoztatói. Egész Könyves Kálmán ő. Könyvei által kis városunkban is nagy szellemekkel érintkezik s társalog folytonosan, megis látszik rajta. Hozzá szól minden tárgyhoz s bár jubileumát tarthatná az iskolapor odahagyásának, a technika elvégzésének s habár nagyot nyomult azóta előre minden tudomány, ő is baladt a korral s a kor vívmányaival előre s nem hátrált meg mint a rák.

Eme dicsegetek ellensúlyozására álljon itt néhány gáncs, mert egy pár hibája mégis csak akad puritán jellemű Milán barátunknak, melyeket neki ezáltal is felhánnyok, iruljon-piruljon miattuk mint a rák.

Az első hibája az volna, s ezzel önmaga ellen is vét, hogy olyan nagy szakértelemmel, kitűnő képzettséggel s mérnök-hivatali pontossággal, minő az övé, nem ment a nagyvilágba, mely őt magasra emelte volna, hanem itt rekedt. Igaz ugyan, hogy akkor talán nem volna „főmérnök“ mint most s a rákokat is másból fogyasztaná, s másokkal fogyasztatná s nem itt s nem mi velünk, de ha már itt maradt, örvendünk, hogy közöttünk van. Ha neki jó így, nekünk is jó. Missziójának tudata, adjon neki továbbra is lendületet nemes munkásságához.

Másik kárindulás hibája Miló barátunknak az s ezért már többek baragját is vonta magára, hogy a milyen szívesen hív ő magához vendégeket, olyan ritkán megy ő el valahová vendégnek.

No de az ilyen kötelesség-érzettel telt, sikerekkel nem kérkedő, tenyeren hordott embernek, jó is az ilyen, önmagának való fékvetés. Ki a mások mesyéi, föld-határait igazgatja, önmagának is tud batárt szabni mulatság dolgában s ha a batárt nem is sikerül neki mindég e tekintetben betartani, ennek nem annyira ő, mint mi barátai vagyunk az okai. A világhosszú nagy szereti, minél jobb kedvű, annál több gyertyát szeret látni az asztalon.

Vele nem pörölhet senki, ha még olyan későn, akarom mondani korán is vetődik baba, mert ő szent Pál mondsát követte: „a ki megönsül, jól teszi, de a ki meg nem önsül, az még jobban teszi.“ Hogy mennyire félhetett tűnőpelt barátunk a papucs-kormánytól, abból gyanitom, hogy egy pár porcelán papucsot tart mindig az asztalán, de a papucsok mindegyikébe hegyes fogvájókat rak, nehogy beléjük tévedjen valamely tapasztalatlan. Nem tudom véletlenül vannak-e rákvörö színre égetve eme papucsok, vagy pedig előszeretettel viselkedik-e barátunk a rákvörös szín iránt? Mert egy közmondás azt tartja: ki mit szeret, arra néz. Miló barátunk úgy látszik a piruló színt legjobban kedveli.

Független férfi! ki egyedüliségben élzs mint valamely passer solitarius, iszunk mindannyian egészségre s azt kívánjuk: ezzel az elpusztíthatlan régi aranyos jó humoroddal, vendégszerető barátkozási hajlamaiddal, mint régi kitűnő jó tulajdonságaiddal, élteszen az Isten sokáig mindannyiunk öröme. Schiller, az örömet, isteni szikrának s az Eliseum lányának nevezi. Lakozzék tehát ez a kedves leányzó mindég közöttünk. Miló barátom! Ha lehet, tarts a rákkal s életkorban ne haladj már előre, inkább bátra, vagy ha ez se menne már, tartsd magad erősen s maradj még sokáig így amint vagy s a milyen vagy. Érezd jól magadat. Férfiaknál elég ez. Ötvenes éveidből ne menj ki, tégy úgy mint az asszonyok, kik nehezen mennek be a barmucas éveikbe, de ha már egyszer azokban benne vannak, nem akarnak azokból kigázolni sehoggy sem. Maradj ilyen „se ifju, se öreg“ legalább is addig, mig a rákosi homokot, ősi birodalmukat visszaszerzik még a rákok, berákosítván azt, hogy ne legyen ezután nálad se fehér holló a rák.

Egészséged időtlen időkig mindég olyan legyen, hogy soha se szorulj a rákni fürdőre.

Vértesi Károly.

Közgazdaság.

István gazda tanácsai.

Az aratást megkezdttük. Az ország déli vármegyéiben már javában vágják a gabonát. Ez most a főmunka.

A repcét augusztus végéig el kell vetni. A gabonafélék tarlóját, ha még nyirkos, mindjárt szántuk fel sekélyen, hogy az elhullott gabona és gyommagvak kikelvén, az őszi mély szántással kipusztuljanak. A jó gazda már akkor a tarlószántáshoz fog, mikor a kereszték a földön vannak s ha a közőket megszántotta, átrakja a kévüket a megszántott részre, hogy azok helyén is szántasson.

A repce tarlóját be lehet vetni csalamádéval, pohánkával, tarlórepával, vagy más alkalmas tarló-növényvel.

A kalászosok tarlójába is vehettük valami tarló-növényt.

A kiventült lucernát, herét mostanában szokták feltörni. Az ilyen darabból szokás magnak valót bagyni. De mindig olyant választunk, amelyiken az aránaknak nyoma sincs, mert különben a mag is arának lesz.

Az igás állat nyári ellátására nagy gondot kell fordítani, mert éppen ebben az időben végzik a legnehezebb munkát, a szántás és termés behordását.

A legtöbb helyen az igás állat a tavasz beálltától kezdve hajnaltól déli 11 óráig járóban van; akkor kicsapják a legelőre s délután 2 órakor megint befogják, este 8-9 óráig úzik, ekkor megint a legelőre hajtják; pedig az egész napi munkában kifáradt állat nem tudja, hogy egyék-e, vagy pedig pihenjen? de inkább eszik, mert éhes, így aztán nem csoda, ha rövid idő alatt kidől a járóból, mert pihenésre nincs ideje. Ezért nagyon helyesen cselekszik minden gazda, ha lucernát vagy lóherét termeszt s ezt adja az igás állatnak délben és este, mert ezzel hamar jólikik és így a pihenésre is marad elég ideje, azonkívül a trágyája sem megy kárba, mint a legelésnél. Egy pár igás állatot egy fél bold földön természetett lucerna vagy lóhere egész nyáron bőven eltart.

A fáskolában alvó szemzéseket kell csinálni. A fászkák kapálását, tisztogatását és szárazságban az öntözést ne mulasszuk el.

A szőlőben kötözés, fattyazás, gyomirtás, kapálás a teendő. Az eliskolázott szőlőjtványokat harmatgyökereiktől tisztogassuk meg. Valabánszor szükséges, öntözzük.

A méhesben a rajzásnak véget kell vetni; mert azok a késői rajok, melyek most jönnek elő, télig már nem tudnak maguknak elegendő mézet gyűjteni.

Juliusban nem igen lévően virág, mig a tisztas fű és egyéb tarlónövény nem virágozik, megcsik, hogy etetni kell a méheket. E hónapban épen a virág és eleség hiányában egyik-másik kaptár rablásra adja magát; de ezt meg kell akadályozni az által, hogy a rüptöllyukakat megzújuk; a megszújtott lyukon egyes méh kijöhet, de az egész család nem jön ki. A méh pedig mindig csak csapatosan adja magát a rablásra, egyes méh soha sem.

Szerkesztői üzenetek.

K-i K-ly. „Az első szerelem“ c. kis novellája nem üti meg a közöletés mértékét. — Igaza van. A kedvezőtlen bírálat ne lankasza őnt el; lásson hozzá kettős hévvel, kettős buzgalommal. Törekedjék eredetiségre s ne dolgozzon fel olyan tárgyat, amelyet már ezer és ezer alakban, változatban dolgoztak fel mások, jobb írók, mint ön. Irjon sokat, nagyon sokat, hogy a stylusa izmosodjék; most még nagyon kezdetleges, mondhatni diákos. Ha valaki ki tudja gondolatait rásban fejezni, az még nem okvetlenül tud jó novellát írni.

Kemény Tihomér. Tessék most már utólag beküldeni a verseit. Olyan hosszú ideig nem örízük meg őket.

E. K. Közölni fogjuk, bár ez kivételesen nem a legjobban sikerült. Keressen fel gyakrabban. Köszönet.

H. I. A három verset megkaptuk. Kettőt közlünk belőle. A „Hymenhir“ c. utolsó verszaka értelmetlen. Ha az ön szíve megszakadt, akkor hogyan írhatta meg ezt a verset. Javítsa ki, mert a vers különben jó. Köszönet!

Feltelek szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ.
köz- és váltó-iggyvéd.
Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Egy nagy

magtár

kiadó.

Bővebb értesítés nyerhető a kiadóhivatalban.

Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.

29,055. sz.
alisp. 1896.

Árlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye alispánja részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az alább megnevezett munkák biztosítása céljából **1900. évi július hó 27-ik napjának (hétfőn) reggel 9 órakor** a vármegye székházának kistermben zárt ajánlatokkal egybekötött szóbeli versenytárgyalás fog tartatni, a melyre a vállalkozni kívánók ezennel meghívattak.

A biztosítandó munkák a következők és pedig:
I. A palánka-újvidéki törvényhatósági műuton hiányzó 252 db. kerékvetőnek szállítása s a kijelölt helyeken való elhelyezése.
A költségvetésileg előirányzott költség 277 frt 20 kr.
Letendő bantépés 28 frt.

Az elkészítési határidő az árlejtés napjától számított **45 nap.**
II. Títeli kongutón végzendő javítási munkálatok, költségvetésileg előirányzott összeg 803 frt 70 kr. Letendő bantépés 81 frt.
Elkészítési határidő folyó évi szeptember hó 30-ika.

III. A kizsácsi vasuti állomáshoz vezető feljárónak kiépítése, költségvetésileg előirányzott összeg 22,313 frt 33 kr. Letendő bantépés 1115 frt.

Elkészítési határidő folyó évi október hó 31-ike
Ezen felsorolt munkákra vonatkozó írásbeli ajánlatok, melyekben az illető versenyző, vagyis vállalkozni kívánónak a neve, polgári állása, rendes tartózkodási helye, továbbá az ajánlatok egysegi és összes vállalati árak és pedig az utóbbiak egy számokkal, mint betűkkel is kiirandók és a melyekben a fentebb meghatározott mennyiségű munkák készpénzben, vagy a budapesti tőzsdén jegyzett és névértékig terjedő árkelet szerint számított elfogadható értékpapirokban okvetlenül csatolandó és **1. évi július hó 26-ik napjának délelőtti 12 óráig** a vármegye alispánjára címezve nyújtanók be.

Versenyzők ajánlatukhoz a közfajból megfelelő és pecsételt ellátott mintaköveket tartoznak bemutatni és amennyiben ezt elmulasztják, úgy ajánlatuk figyelembe nem fog vétetni.

Az ajánlatok egy adandók be, hogy mindegyiknek borítékára a szükségesek világosan feljegyzendők, megjegyezve, hogy a kitétt határidőn túl beérkező, vagy az előtt kellekiket bármí tekintetben nélkülöző ajánlatok, valamint az utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Azok, kik a felsorolt vállalatra a nyilvános szóbeli versenytárgyalás után kívánják pályázni, kötelesek az illető vállalatra nézve fentebb kikötött biztosítékot a szóbeli árlejtést megelőzőleg lefizetni, különben az árlejtésben részt nem vehetnek.

A szóbeli árlejtés megkezdése előtt az abban résztvenni szándékozók tartoznak kijelenteni, hogy az illető vállalatra vonatkozó részletes árlejtési feltételeket és egyéb kapcsolatos előirányzati okmányokat tökéletesen ismerik, míg az írásbelileg pályázók ezen kijelentést ajánlatukban kötelesek megtenni.

A letett biztosítékot a vállalkozó a megajánlott és elfogadott vállalati összeg 100%-nak megfelelőleg kiegyesítetni tartozik.

Végül megjegyeztetik, hogy a vonatkozó részletes árlejtési feltételek és egyéb kapcsolatos műszaki okmányok a zombori m. kir. állampéztési hivatal helyiségében a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Zomborban, 1896. évi július hó 10-én.

KARÁCSON,
alispán.

Eladó zongora.
Egy jókarban levő zongora
jutányos áron eladó. Bővebbet
szafári-ut 71. szám alatt. 3-3

6035. szám.

kig. 1896.

Pályázati hirdetmény.

Uj-Verbász községében ujonan rendszeresített és 300 frt havi utalagos részletekben fizetendő évi fizetéssel javadalmazott községi II-od irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek.

A megválasztandó tartozik a végrehajtói teendőket is végezni.

Felhívom az ezen állást elnyerai óhajtokat, hogy szabályszerden felszerelendő kérvényeiket hozzám **folyó évi július hó 28-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert az azon túl érkezöket figyelembe nem fogom venni.

Bács-Kula, 1896. évi június hó 29-én.

Dr. Széchenyi Tamás,
főszolgabíró.

3-3

1923. szám.

kig. 1896.

Pályázati hirdetmény.

Uj-Verbász község részéről az itt megíresedett gyalogrendőri állásra ezennel pályázat hirdettek. Az állással 300 frt készpénz fizetés van egybekötve; a ruházatot és felszerelést a község szolgáltatja.

Pályázni óhajtokat szabályszerden felszerelt kérvényeiket — melyben a magyar és német nyelvben való jártasságukat kellően igazolni tartoznak — alulírt községi elüljárószághoz **folyó hó 31-ig** benyújtsák; később érkezők nem vétetnek figyelembe.

Uj-Verbász, 1896. évi július hó 7-én.

Wagner,
jegyző.

Kirst A.,
bíró.

793. szám.

kig. 1896.

Arverési hirdetmény.

O-Soóvé község alulírott elüljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy O-Soóvé község mint erkölcsi testület tulajdonát képező, a község határában elvonuló Ferenc József-csatorna mellett levő kenderázató az az idei kenderáztatási idényre **folyó évi július hó 26-án délután 3 órakor** a községházánál meg-tartandó nyilvános árverés útján a legtöbbet igérnök haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 250 frt.
Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában betekintheők.

Kelt O-Soóvé, 1896. évi július hó 9-én.

Sigmund Göntér,
jegyző.

Zsivanov Péter,
bíró.

91
kig

rend
azok
igaz
elülj
kés

3-1
1280

hó 13
men
latok
írásb
lejtés
megj
eset
megt
előbb

első
nem
világ
telet
ismer
gyezt

vagy
állás
az ár
távira
az es
leltés

megn
mikor
a köv

I. A k

250 frt
gáltan
2
kikiált
tendő 13

kr kikiált
fizeten
4
2026 frt
gáltan
5
kikiált
tendő 45

kikiált
és igás
8
880 frt
gáltan
6
9
kr kikiált
kezi és 12

kr kikiált
kezi és 12
10
101 frt
napszám
12
helyreáll

II. A den

1. A
moskón
termeszt
igás nap
2. A
803 frt
esetleg ké

III. Az új

1. A
kikiált
egyenték

IV. A tem

1. A
reállítás
vagy esetl
2. A
gödörrel
szetben, va
napszám
3. A
laképületek
kítása 1063
Arad

2-1
(Utánnyom

vármeg
üzemb

ve
(utóbbi
áru
és üzle
éven á
és ked
Ir
készség

3-1

913. szám.
kig. 1896.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Gyurgyevó községében leköszönés folytán a rendőrzetűi állás üresedésére jövőn, felhívjuk mind azokat, kik ezen 30 fti havi fizetéssel egybekötött állást elnyerni óhajtják, miszerint az erre való képességüket igazoló szabályosan felszerelt folyamodványukat alulírott eljárásához **folyo hó 31-ig** benyújtják, mivel a később érkezők figyelembe vételni nem fognak.
Gyurgyevón, 1896. évi július hó 9-én.

3-1 **Az eljáráság.**

12890-96. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. Pénzügyminiszteriumnak f. évi június hó 13-án kelt 40041. és június 26-án kelt 43448 számú magas intézménye folytán ezennel közhírré tétetik, hogy az alább felsorolt munkálatoknak vállalatba adása céljából felsőbb jóváhagyás fenntartása mellett írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni, melyre vállalkozók 10% bányapénzzel ellátva oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az 50 kros bélyeggel ellátott lepecsételt és kellő feliratu írásbeli zárt ajánlatot s a kiküldési összegnek megfelelő 10% bányapénzzel ellátva az árlejtés megkezdéséig az alább megnevezett kincst. ispánságnál; az árlejtést megelőző három nappal előbb pedig alulírott m. kir. államjóságszolgálatához nyújtandók be.

Ezen ajánlatokban, melyekben az 50 kros bélyeg a szövegezés első sorával szabályszerűen átirandó, a megajánlott vállalat összes némesak számokkal, hanem betűkkel is tisztán, érthetően kiírandó és világosan kijelentendő, hogy ajánlattevő az árlejtési jogszökony feltételeit és a költségvetésben feltüntetett munkálatokat tételről-tételre ismeri, azoknak magját feltétlenül aláveti és azokat elfogadja, megjegyzetve, hogy ezen okmányokat aláírni köteles.

A szó- és írásbeli ajánlattevők kívánatra igazolni tartoznak vagyoni állásukat és vállalkozási képességüket.
Oly egynék, kik esod, gyamsz, illetleg gondnokszag alatt állanak, vagy akik nyereségyagból eredő büntetett elíteltettek, azok az árlejtésben részt nem vehetnek, elkötött valamint utóajánlatok és távirati ajánlatok semmi szin alatt sem fognak figyelembe vétetni meg az esetben sem, ha azok egy újabb árlejtés megtartása esetére kötelezőleg fenntartatnak is.

A részletes árlejtési feltételek és költségvetési okmányok az alább megnevezett m. kir. kincst. ispánságnál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.
Az árlejtések helye, ideje és a vállalatba adandó munkálatok a következők:

I. A kulai m. kir. kincst. Ispánság hivatalos helyiségében 1896. évi július hó 20-án délelött 8 óraker.

1. A veprovai román. kath. paplaknál a tetőzet helyreállítása 250 fti 74 kr kiküldési árral és a hitközség által természetben kiszolgáltatandó kézi és ígás napszámok.
2. Az ó-keeri román. kath. templomtorony építése 1489 fti 10 kr kiküldési árral és a hitközség által a kézi és ígás napszámokért fizetendő 160 fti 46 kr közpénz egyenérték.
3. A keryajai román. kath. lelkészlak helyreállítása 900 fti 67 kr kiküldési árral és a hitközség által a kézi és ígás napszámokért fizetendő 66 fti 68 kr közpénz egyenérték.
4. A esonoyai román. kath. templom és paplak helyreállítása 2026 fti 20 kr kiküldési árral és a hitközség által természetben kiszolgáltatandó kézi és ígás napszámok.
5. A bukini román. kath. lelkészlak helyreállítása 854 fti 53 kr kiküldési árral és a hitközség által a kézi és ígás napszámokért fizetendő 45 fti 75 kr közpénz egyenérték.
6. A keurrai román. kath. lelkészlak helyreállítása 898 fti 99 kr kiküldési árral és a hitközség által természetben kiszolgáltatandó kézi és ígás napszámok.
7. A bresztovai román. kath. paplak újrapépítése 6902 fti 88 kr kiküldési árral és a hitközség által természetben kiszolgáltatandó kézi és ígás napszámok.
8. A kupuszina román. kath. templom tornyának helyreállítása 880 fti 92 kr kiküldési árral és a hitközség által természetben kiszolgáltatandó kézi és ígás napszámok.
9. A kupuszina román. kath. lelkészlak helyreállítása 615 fti 26 kr kiküldési árral és a hitközség által természetben kiszolgáltatandó kézi és ígás napszámok.
10. Az ó-szivai román. kath. lelkészlak helyreállítása 688 fti 08 kr kiküldési árral és a hitközség által természetben kiszolgáltatandó kézi és ígás napszámok.
11. A bogojevai román. kath. templom és lelkészlak helyreállítása 101 fti 60 kr kiküldési árral és a hitközség által a kézi- és ígás napszámokért fizetendő 7 fti közpénz egyenérték.
12. A kulai kincst. ispánsági lakhoz tartozó melléképületek helyreállítása 178 fti 79 kr kiküldési árral.

II. A dentai m. kir. kincst. Ispánság hivatalos helyiségében 1896. évi július hó 21-én délelött 9 óraker.

1. A moravici román. kath. lelkészlak tatarozása és hozzá új moskonyha építése 1234 fti 72 kr kiküldési árral és a község által természetben, vagy esetleg közpénz egyenértékben viselendő kézi és ígás napszámok.
2. A zihyfalvai román. kath. templom és lelkészlak tatarozása 803 fti 87 kr kiküldési árral és a község által természetben, vagy esetleg közpénz egyenértékben viselendő kézi és ígás napszámok.

III. Az újpesti m. kir. kincst. Ispánság hivatalos helyiségében 1896. évi július hó 22-én délelött 9 óraker.

1. Német-Szent-Mihályon új paplak építése 6821 fti 33 kr kiküldési árral és a község által természetben, vagy esetleg közpénz egyenértékben viselendő kézi és ígás napszámok.

IV. A temes-szent-andrási m. kir. kincst. Ispánság hivatalos helyiségében 1896. évi július hó 23-án délelött 9 óraker.

1. A kis-beeskereki román. kath. lelkészlak kertkoritcsének helyreállítása 540 fti 46 kr kiküldési árral és a község által természetben, vagy esetleg közpénz egyenértékben viselendő kézi és ígás napszámok.
2. A nagy-jései román. kath. lelkészlak árnyékszékének pócgödörrel ellátása 55 fti 82 kr kiküldési árral és a község által természetben, vagy esetleg közpénz egyenértékben viselendő kézi és ígás napszámok.
3. A temes-szent-andrási kincst. ispáni és gazd. gyakornoki laképületek tatarozása és ugyanottani kincst. ispánsági iroda átalakítása 1063 fti 70 kr kiküldési árral.
Aradon, 1896. évi június hó 27-én.

2-1 **M. kir. államjóságszolgálatóság.**
(Utánnomat nem díjaztatik.)

Hirdetmény.

Hódságh községében (Bács-Bodrogh vármegye) 80 év óta fenálló és folytonos üzemben tartott

vegyesáru kereskedés

(utóbbi időben egyedül **rőfös és rövid-áru kereskedés**) teljes berendezéssel és üzlethelyiséggel, amelyben az üzlet 31 éven át állandóan elhelyezve van, előnyös és kedvező feltételek mellett átvehető.

Írásbeli vagy szóbeli tudakozódásra készséggel közlöm a közelebbi feltételeket.

Schumacher Jakab,
Hódságh.

3-1

ÉPPEN MOST JELENT MEG!

BÁCS-BODROGH VÁRMEGYE
EGYETEMES
MONOGRÁFIÁJA.
HAZÁNK EZREDEVES FENNÁLLÁSÁNAK ÜNNEPE ALKALMÁBÓL
KIADTA
BÁCS-BODROGH VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGE.
KÉT KÖTETBEN.

ÉPPEN MOST JELENT MEG!

ÉPPEN MOST JELENT MEG!

a) **Az I-ső kötet tartalma:** Előszó. Dudás Gyula szerkesztőtől. I. rész. A honfoglalás előtti kor és emlékei. Irta Dudás Gyula. II. rész. A honfoglalástól a mohácsi vészig. Irta Dudás Gyula. III. rész. A török hódoltság kora. Irta Iványi István és Dudás Gyula. IV. rész. A XVIII. század története. Irta Iványi István és Dudás Gyula. V. rész. A vármegye története 1792-től 1848-ig. Irta Grosschmid Gábor. VI. rész. Az 1848-49-ik évi események. Irta Thim József dr. VII. rész. A szerb vajdaság. (1849-1860.) Irta Grosschmid Gábor. VIII. rész. Az alkotmányos élet 1861-ben. Irta Grosschmid Gábor. IX. rész. A magyar provizorium. (1861-1867.) Irta Grosschmid Gábor. X. rész. Az alkotmányos aera 1867-től 1870-ig. Irta Grosschmid Gábor.

b) **A II-ik kötet tartalma:** I. rész. 1. Bács-Bodrogh vármegye neve, címere és pecsétje. Irta Dudás Gyula. 2. Bács-Bodrogh vármegye földtani viszonyai. Irta Halavács Gyula. 3. A vármegye földrajza. Irta Roediger Lajos. 4. Vízlecsapoló társulatok. Irta Koch József. 5. A vármegye éghajlata. Irta Roediger Lajos. 6. Bács-Bodrogh vármegye állat- és növényvilága. Irta Kovács János. II. rész. I. Vallásfelekezések. Irta Kovács János. 1. Róm. kath. egyház. Irta Erdújhelvi Menyhért. 2. A görög kat. egyház. Irta Kuzmák Sándor. 3. Örmény egyház. Irta Erdújhelvi Menyhért. 4. Görög kat. szerb egyház. Irta Csirics Milan. 5. Az ev. reformátusok. Irta Kozma László. 6. Az ágost. hitv. evangélikusok. Irta Koch József. 7. Az izraelita vallásfelekezet. Irta Dudás Gyula. II. Tanügy. 1. Népiskolák. 2. Tanyai iskolák. 3. Magániskolák. 4. Kisdjedovo intézetek. 5. Középiskolák. 6. Szakiskolák. 7. Művész iskolák. 8. Bács-Bodrogh vármegye tanítvány egyesülete. Irta Frankl István. III. rész. A vármegye népessége. 1. A népesség szám. Szerbek. Bunyevácok. Ruthenek. Totok. Gicányok. Irta Frankl István. Sokaok. Irta Jankó János dr. IV. rész. 1. Mezőgazdaság. 1. Mezőgazdaságunk a multban. Irta Dudás Gyula. 2. Mezőgazdaságunk a jelenben. Irta Roediger Lajos. II. Ipar. 1. Régi iparunk és a céhek. Irta Dudás Gyula. 2. Iparunk a jelenben. Irta Roediger Lajos. III. Kereskedelem. 1. Kereskedelmünk a multban. Irta Dudás Gyula. 2. A jelenben. Irta Roediger Lajos. IV. Hitelügy. Pénzüzetek. 1. A multban. Irta Dudás Gyula. 2. A jelenben. Irta Roediger Lajos. V. Közlekedés. 1. A multban. Irta Dudás Gyula. 2. A jelenben. Irta Roediger Lajos. V. Közigazgatás és törvénykezés. 1. A multban. Irta Iványi István és Dudás Gyula. A jelenben. Irta Roediger Lajos. 2. A vármegye helynévtára. D. Gy. 61. VI. rész. 1. Irodalom. Sajtó. Művészet. Irta Dudás Gyula. 2. Kulturális és human intézmények. D. Gy. 61. VII. rész. 1. Bács és Bodrogh vármegyék fő- és alispánjai. Irta Iványi István és Dudás Gyula. 2. A vármegye nemes családai 1526-1848-ig. Irta Dudás Gyula.

c) **Képek és mellékletek:** Bács-Bodrogh vármegye címere. (Cimkép.) Az u. n. római sáncok látképe. A vasküti halnok látképe, térrajza és átmetszete. A bulkeszi Árpádkori feliratos kő. A bathmonostori dombormű. A bácsi káptalan oklevele. A titeli káptalan oklevele. Bács vármegye hitelse kiadványa. Bodrogh vármegye hitelse kiadványa. A bácsi vár alaprajza. A bácsi vár földrajzi és egykori elhelyezése. A zentai család térrajza. Kőbe véselt címer a bácsi várból. A Bodrogh vármegyék a mohácsi vész előtt. Bács vármegye pecsétje 1699-ből. Bodrogh vármegye pecsétje 1715-ből. A zombori artzi kút földtani szelvénye. A szabadkai artzi kút földtani szelvénye. A Koberger-féle térkép 1493-ból. A Tanstedt-féle térkép 1553-ból. A Lazius-féle térkép 1556-ból. A Sambucus-féle térkép 1579-ből. Kimutatás a hőmérséklet július havi középértékeiről. Kimutatás a csapadékos napok számáról. Kimutatás az évi csapadékmennyiségről. Kimutatás a zivatorkról. A bathmonostori apátság alaprajza. Magyar, német, szerb, bunyevác, soka, orosz és tót népviselet. Bács-Bodrogh vármegye térképe.

Ára a két kötetnek 6 frt.
Megrendelések BITTERMANN NÁNDOR és FIA céghez (ZOMBOR, vármegye palota) intézendők.
Diszkutációs példányok kötetenkint 1 fti 60 kr ráfizetése mellett ugyanitt kaphatók.

ÉPPEN MOST JELENT MEG!

MOLITOR A.

ZOMBOR, apatini utca 6. sz.

Gépgyár és javító műhely, ércöntöde és technikai kellekek.

- Mezőgazdasági gépek.
- Gépalkatrészek.
- Mindenemű ércöntvények.
- Varrógépek (mindenfélé szerkezetben).
- Varrógéprészek.
- Gépszijjak.
- Manometer (gőzfesz mérő).
- Ruggyanta csövek és lapok.
- Raktár ércék.
- Varrógépek javítása.
- Kerékpárok javítása.
- Házi sürgöny berendezések.
- Főző csövek.
- Szivattyúk és fecskendők.
- Mindenemű szerszámok.
- Szijkapcsolók.
- Különféle géprészek.
- Gépolaj.

Szilárd hitelű kiszolgálás, olcsó árak.

6-4

Locomobil

8 lóerejű, Siegl-féle igen erős, kitűnő karban, alig használt, fele áron eladó **dr. Luby Gyulánál Budapest, József-körút 45.** — Ugyanott a kiállítás tartamára **kényelmes lakás** kapható 3 személyre 4 frtért, 2 személyre 3 frtért naponta. 3-3

1465. szám.
kig. 1896.

Pályázat.

O-Becse község elüljárósága a 164/közgy. 1896. számú határozatában nyert felhatalmazás folytán a megyei alispán ur 7903/1893. sz. engedélye alapján a község belterületén egy artézi kut furására ezennel pályázatot hirdet, amely furásnál a következő feltételek kötelezők a vállalkozóra:

1. A furást addig tartozik vállalkozó teljesíteni, míg a kut 24 óránként 400 hektoliter tiszta, jó íható és felszökkelő homokmentes jó ivóvizet nem szolgáltat. A viznek jó és íható voltára fenntartatik a községi orvosok vagy egyéb szakközegek véleménye.

2. A teljesített furás után egy a felépítményről, mint a víz lefolyásáról a község fog gondoskodni.

3. A furótorony anyaga és felállítási költsége a vállalkozót terheli, ha sikerül, ha nem sikerül a kut furása.

4. A kut furásáért tartozik a község o. é. 8000 forintot fizetni, ebből kap a vállalkozó a munka megkezdésekor 400 frtot, 100 méter lefuras után újabb 400 frtot, a hátralékos 7200 frtot pedig csak akkor, ha az első 3 pontnak eleget tett és azt is két részletben és pedig a víz teljes homokmentességének s jó ivóvíz minőségének az illetékesek által történendő konstatálásakor 5000 frtotot, a további 2200 frtot 1/2 év után.

Ezen 1/2 év eltelté után újabb egy évi jótállás vállalandó.

5. Köteleztetik vállalkozó ajánlatának a közgyűlés részéről való jogerős elfogadásától számítva a kut furását 60 napon belül megkezdeni.

6. Vállalkozó köteles 5 1/2 colos átméretű 6 mméter vastagságu csővel a munkát megkezdeni és azt folytatni mindaddig ugyanazzal a csővel, míg azt a talajviszonyok megengedik, ha már a haladás lehetetlen volna, úgy folytatni kell ugyanazon csőben egy 4 1/4 colos kültátméretű 6 mméter vastagságu újabb csővel mindaddig, míg a talajviszonyok azt megengedik, ha ezzel is haladni lehetetlen lenne, úgy folytatni és befejezni tartozik egy 3 colos kültátméretű csővel. Itt megjegyeztetik, hogy a furás 300 méter mélységig abban nem hagyható.

Ha az első és harmadik cső garnitúra benn marad, úgy köteleztetik vállalkozó a középső csövet kivenni és 60 méter mélységig a két cső közötti űreget portland cement és apró szemű rostált kavicsal kiönteni, hogy a kut örökös maradhasson.

Ha a furás egyáltalán nem sikerülne, vállalkozó köteles az általa a községtől felvett 800 frtot ennek hiány nélkül visszafizetni, mert ellenkező esetben a kutban használt csövei és egyéb szerszámait neki ki nem adatnak.

7. Köteleztetik vállalkozó ezen artézi kut megfurása és sikerülte után, minthogy ezzel a talajviszonyokat megismerte, a községnek már megkezdett és 325 méter mély, a Szent-István-téren levő artézi kútját — melynek folyása a kiömlő homok miatt elakadt — saját költségén rendbe hozni akként, hogy az tiszta homokmentes felszökő vizet szolgáltatson, amelynek rendbehozásáért kap vállalkozó o. é. 2000 frtot oly aránylagos fizetési kötelezettséggel, mint amilyen fizetési arányt a fenti első artézi kut furásánál a község kikötött.

Felhivatnak tehát mindazok, kik a fenti vállalatra pályázni óhajtanak, hogy ajánlataikat az alulírott elüljáróságnál **folyó évi augusztus hó végéig** annál is inkább benyujtsák, mert a később érkezők nem fognak elfogadtatni.

Végül kijelentetik, hogy netaláni egyéb felvilágosításokkal az elüljáróság bármikor készségesen szolgál.

O-Becse, 1896. évi július hó 4-én.

Vörös Béla, h. jegyző. **Jung Antal,** h. bíró.

(Utánnomás nem díjazatik.)

BITTERMANN NÁNDOR ÉS FIA

KÖNYV- ÉS KÖNYVOMDAI INTÉZETE
ZOMBORBAN
A VÁRMEGYE PALOTÁJÁBAN.

Itt megrendelhetők:
Váltók.
Gyászlapok.
Számilák.
Levelejek.
Névjegyek.
Eljegyzési és esketési kártyák.
Sima- és dombornyomatu monogrammok.

Közszégi nyomtatványokból nagy raktár.
Papir- és írószerek a bevásárlási áron.
Könyvkötőmunkák elfogadtatnak és a kiállítási áron szállítatnak.
Községeknek három havi hitel.

Itt megrendelhetők:
Hírlapok.
Művek.
Naptárak.
Táblázatok.
Falragaszok.
Körlevelek.
Táncvigalmi meghívók.
Táncrendek.
Étlapok.

A „BÁCSKA” kiadóhivatala.
Telefon szám: 18.

698. szám.

kig. 1896.

Hirdetmény.

Alulírott községi elüljárók részéről közhírré tétetik, hogy Mosorin község vadászati joga 6 évre, vagyis 1896. évi augusztus hó 1-től 1902. évi július hó 31-ig, a haszonbéri árak felévenkénti előre való fizetési feltétele mellett, **folyó évi július hó 26-án délután 2 órakor** a községházánál nyilvános árverés útján bérbe fog adatni.

Mosorinban, 1896. évi július hó 7-én.

Eremics Milán, jegyző. **Bedov Milán,** bíró.

Házeladás.

A bajai uton levő 424. számú ház szabad kézből eladó.

Bővebbet **Georgievits Koszta** a zombori kereskedelmi és iparbank pénztárnoka nyujt.

3-3

Alkalmi vétel!

Összes raktáromon levő **kerékpárjaimat,** saját, angol és német gyártmányt, ugyszinte alkatrészeket mélyen a **gyári áron alul eladom,** miután e cikkeket többé nem tartom.

Tisztelettel
TELTSCHE GÁSPÁR,
Zombor.

FELTŰNÉST

kelt, amit a **Mogán Henrik cég uri-, női- és gyermekruha divatárukban** felmutatni képes. Ezennel van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy itt **Zomborban, Koszanits-féle házban** nevezett szakmában raktárt nyitottam. Bátorodom azért a n. é. közönség tekintésére meghívni, mert saját érdekében van minden vevőnek egy próba vásárlás által ezek valódiságáról meggyőződést szerezni; egyáltalában mindig azon leszek, hogy tisztelt vevőim becses megelégedését megnyerjem.

Tisztelettel

Mogán Henrik

Zombor, Kossuth-utca, Koszanits-féle ház.

Ujvidék, főutca.

ÁRJEGYZÉK:

50%-kal olcsóbb, mint bárhol és legalább oly szép mint rendelt munka.

Uraknak:

Gyermeköltönyök szövettől 3-10 évig	2.-	frttól 10.-	frtig.
Fü szövettöltönyök	4.-	15.-	"
Férfi " tiszta gyapjuból	6.50	"	"
Legfinomabb jaquet-öltönyök	10.-	30.-	"
Legf. utcai-, szalon- és frakk-öltönyök	17.-	30.-	"
Legelegánsabb felöltők	20.50	35.-	"
Gyermek- és fu-felöltők	8.-	22.-	"
Priest. felöltők pervien és kamarnból	2.25	14.-	"
" liszterből	16.-	22.-	"
Uri nadrágok szövettől	6.-	10.-	"
	1.75	10.-	"

Nők részére:

Női jaquet selyembéléssel	3.50	frttól 26.-	frtig.
Leány " " " " " " " "	1.50	18.-	"
" esőköpenyek	2.50	12.-	"
Női gallérok	2.-	20.-	"
Legelegánsabb női felöltők	7.50	30.-	"

Ezeket kivül, addig míg a készlet tart, mélyen leszállított árak mellett, téli jaquetek, gallérok, felöltők, gyermekköpenyek stb.